

OST-RA-VAR

OST-RA-WAR!

ZPRAVODAJ 5

29. LISTOPADU 2015

Editorial 1 | Rozhovor s Milem Juránim 2 | Recenze 3-4 | Reportáž z diskuze 5

Medaile pro festival 6 | Dopis z fronty 7 | Transporty do ráje 7 | Okénko Miriam Šedé 7

EDITORIAL

RANNÍ STUDNA

Dobrym zvykem každého šéfredaktora je sypání popela na vlastní hlavu za všechny chyby, které se dopuštěním různých sil objevily ve zpravodaji. Záleží na profesní zralosti, zda dává soupisy fatálních přehmatů postupně v rubrice errata, nebo to vyhodí najednou. „Všechno souvisí se vším,“ a proto když jsem byl grafičkou (znamenitou, pozn. šéfredaktora) požádán, abych se trochu zapojil do redakční práce, bylo jasné, co přijde. Ještě před tím, než propadnu sentimentu, se všem omluvím.

Kromě občasných překlepů ve válečném zpravodaji **OST-RA-WAR!** vyskočily z pouzder mnohem pikantnější bomby. Jednak se omlouvám kolektivu Staré arény. I když jejich zařazení nejen na program festivalu, ale i do užšího ostravského divadelního kontextu považuji za jeden z nejšťastnějších momentů, omylem se inscenace Pavla Gejguše **Dívky ze Sorok** ocitla na vedlejším místě hlavním programu. Jednou z velkých záhad zůstává pomatení smyslů, s nímž jsme posunuli páteční festivalové představení **Kouzelné noci** z 12:30 na 10:00. Má hluboká omluva patří Michalu Čapkovi, kterého jsem sice vychválil, ale stejně mi to nezabránilo ve čtvrtém čísle zkomolit jeho křestní jméno. Také se omlouváme všem, na které se s časopisem nedostalo, ale kdo chodil v Ostravě do divadla, našel nás. Nakonec dobře dopadl i napínavý vývoj apelu „Výzva

profesora Vladimíra Justa“, protože jedna z jeho studentek si s ním nakonec rozdělila referát o inscenaci **Doktor Faustus**.

Za co si snad hlavu do písku plného mravenců strkat nemusím, byl košatý výprodej slovních hříček v pravidelné, po sté a navždy oblíbené rubrice editorial. Populární poškorpení čtenářského vkusu, ustálená slovní spojení jako „ujmout se režie se ctí“ jsem na vás valil jenom po troškách. Když je někdo moc originální, měl by prý být raději ordinární. Tak nevím. Od každého něco.

Tohle je můj poslední šéfredaktorský editorial na OST-RA-VARu 2015... Od příště si беру dovolenou, a i když se to bude jmenovat třeba „Oko Ra“ (se rýmuje na Ostrava), nebo OST-RA-VARAN, vezte, že s podporou od lidí z NDM, jako nestorky festivalu paní Spurné, Marka Pivovara nebo bdělého strážce technického stavu kopírky pana Ferrugy, bude mít každý štáb dokonalé podmínky k práci. Kolektiv je základ dobré srandy. **OST-RA-WAR!** děkuje vám a já děkuji **OST-RA-WARu!**

Na konci najdete vlak.

Martin Milivoj Macháček

UDÁNÍ

BEZ SDÍLENÍ MYŠLENEK KRITIKA NEMŮŽE FUNGOVAT

S Guest Star „kritikom“, dlouholetým kolegou a souputníkem Milo Juránim jsem hovořila na témata, která v mnohém vytváří alibi redakční práce.

Pomáhají festivalové zpravodaje formovat vkus autorů?

Z hlediska mých zkušeností s festivalovými zpravodaji, ať už to bylo tady na OST-RARu, nebo na festivalech Divadelná Nitra či Dotyky a spojenia, si myslím, že je to velmi silná součást samotného formování divadelního kritika nebo publicisty, protože se tam učí pracovat rychle, ve stresu a častokrát ve velmi improvizovaných podmínkách. Důraz na co nejlepší výsledek v co nejkratším čase má blahodárný vliv na vývoj stylu. Ještě bych v tom našel jeden element, že si na festivalu může člověk dovolit víc než kdekoliv jinde. Hraní si s formou je nejlepší cesta v hledání autorského výrazu. V tomto mě zpravodaje doslova formovaly a pomohly mi, jak psát stručné, úderné a čtivé texty, které jsou pro

festivalovou kritiku nejdůležitější. S patnáctiminutovou přípravou na rozhovor toho člověk mnohdy získá ještě víc.

Pomáhají stres a improvizované podmínky formovat práci v podmínkách ideálních?

Pokud chce dneska člověk psát a třeba se tím i živit, musí umět psát rychle, ale zároveň tak, aby to nebylo na úkor kvality. Ve zpravodaji se člověk naučí fungovat v nějakém hierarchickém systému. Na někoho se musí spolehnout a týmově pracovat. Možná je to klišé, ale bez propojování, vytváření společenstva a sdílení myšlenek kritika fungovat nemůže. Festivalové zpravodaje jsou navíc laboratoře ukotvené v jednom místě a čase, což tomu výrazně pomáhá.

Takže to bereš jako hvězdnou bránu do mnohem hlubšího vesmíru?

Dá se to tak říct.

Je talent?

Je.

Děkuji za rozhovor.

Miriam Šedá

TOTÁLNÍ NAsAZENÍ

REVOLUCE V NEURČITU

Ve **Zbabělcích** Filipa Nuckollse zabírá nejvíce místa pódium určené jazzové kapele Dannyho Smiřického a jeho kamarádů. Její produkce se prolínají celou inscenací a vytvářejí hravou a odlehčenou atmosféru. Záměrně není zcela jasné, jakou dobu by měly hudební vstupy evokovat. Vedle meziválečného jazzu připomínají také diskotékovou hudbu devadesátých let.

Celou inscenací prostupuje motiv rozmlženého časového ukotvení. Postavu Dannyho hraje jednak Vojtěch Říha a jednak Norbert Lichý. Oba herci ztvárňují Dannyho jako prázdného pozéra. Ten Říhův je mladý a velmi si užívá, když se může jako model prohlížet před zrcadlem, pózovat se saxofonem nebo třeba s automatickou puškou (je mu jedno s čím). Norbert Lichý prosedí většinu scén u stolu na pravé straně jeviště, má na sobě černé sako, triko a řetěz kolem krku, takže působí „drsňácky“ stylově. Nezúčastněně publiku vykládá o myšlenkových pochodech mladého Dannyho a pomalu upíjí z püllitru s pivem. V závěru inscenace, jako pointu, publiku prozradí, že je Dannym v listopadu roku 2015.

Ve **Zbabělcích** se nehraje o revoluci z roku 1945, ale i o té z roku 1989. Vlastní revoluční události se odehrávají v pozadí scény za průsvitným tylem a působí jako Dannyho sny. Chodí v nich po ulicích se svými kamarády a užívá si dobrodružnou atmosféru revoluční doby. Jako leitmotiv se v inscenaci objevuje věta: „Revoluce byla odsunuta na neurčito.“ Nejspíš by se těmito slovy dalo pojmenovat i téma inscenace: skutečná, vnitřní proměna společenské atmosféry,

kteřá v Čechách neproběhla. Filip Nuckolls vyložil **Zbabělce** velmi jasně, ale rozhodně ne nezáživně či povrchně. Smysl díla by nevyzněl, kdyby jej nepodpořili herci, kteří se, je-li to na místě, nesnaží ze svých postav dělat něco „víc“ než jednoduché floutky.

Bára Etlíková

Martina

OST-RA-WAR!

Škvoreckého Zbabělce mám moc ráda, proto jsem byla nadšená, že jsem jejich divadelní zpracování viděla v tak příjemném ztvárnění, jaké soubor Divadla Petra Bezruče předvedl.

Michal Zahálka

po panáku whisky

Byla to velice dobře sledovatelná inscenace se skvělou živou hudbou a skvělými hereckými výkony. Bohužel jsem ale měl pocit, že trvá tři až čtyři hodiny.

ZBABĚLCI

Bára Etlíková

Martina Víchová

¥¥¥¥ ¥
¥¥¥¥

TOTÁLNÍ NAsAZENÍ

SCÉNOGRAFIE NADEVŠE

V recenzi na inscenaci **Velkého Gatsbyho** Národního divadla moravskoslezského mi nezbyvá než začít hodnocením scénografie. Ta je zde totiž podle mého názoru tak výrazná, že ostatní složky úplně zastiňuje. A není se co divit – neexistuje mnoho věcí, které by se nepodařilo osmimetrovému kolu nebo stejně velké čerpací stanici zastínit. To by samozřejmě samo o sobě ještě nemuselo vadit – kdyby ovšem tato monstrózní konstrukce něco zásadního sdělovala. Jenže tomu tak není. Dramatické spuštění obrovského kola nás pouze přenese z prostoru Gatsbyho domu k bazénu. A ani v tom scénografie není důsledná. Pokud je výjev, který se má odehrávat v daném prostoru, moc krátký, scéna se nijak neproměňuje.

Dalším zásadním problémem inscenace je její, pro diváky téměř nestravitelná, délka. Ta je nejspíše důvodem, proč došlo během včerejšího představení k následující situaci. Za poslední replikou Nicka: „A – hodně štěstí. Co to vlastně je...“ následoval hercův dlouhý, zamyšlený pohled do světla, které se nakonec prudce zhasne. Jakmile se však koncektiví diváci dočkali věty, o které se v programu dočetli, že je závěrečná, začali tleskat, bez ohledu na pokračující hereckou akci. Ani jinak vcelku silné vyvrcholení celé inscenace tak nemohlo patřičně vyznít.

Je velká škoda, že Národní divadlo moravskoslezské věnovalo o tolik více pozornosti stránce vizuální než dramaturgické.

Anna Cvrčková

Tom
divák

První dvě třetiny byly velmi táhlé. Konec měl naopak dobrý spád.

Anonym

Mně se to nelíbilo. Bylo to nudné. Postavy tam často jen stojí v tom velkém prostoru a nic k tomu.

VELKÝ GATSBY

Anna Cvrčková

¥¥

Z MINOVÉHO POLE

STUDENTI SE KONEČNĚ OZVALI

Letošní první rozborový seminář měl být oproti předchozím ročníkům inovativní. A v něčem skutečně byl. Jako obvykle hovořili dva předřečníci, ovšem letos už to nebyly striktně dvojice student–kritik, nýbrž poměrně volné kombinace. Seminář začal v 9:30 a jako vždy se šlo postupně od první inscenace. Ve dvanáct hodin ještě přestávka a po přestávce dorozebrať všechno, na co nevyšel čas.

Začátek byl poněkud rozpačitý, vystoupení prvních studentských předřečníků připomínalo spíše mučení nevinátek; kdy postavíte svoje dítě před cizí lidi na jeviště a „zpívej!“. Erudovaní kritici samozřejmě takové projevy bázlivosti se škodolibou radostí častovali mohutnými výkřiky: „Nahlas!“ Ochota pléna se do diskuze zapojit byla ze začátku mizivá. U rozboru inscenace **Rozhovory s astronauty** se pomalu začalo zapojovat více studentů a je nutno podotknout a ocenit, že nikoliv ti samí. U rozboru Páclovy **Audience** už se debata rozjela naplno. Nešlo přitom, až na výjimky, o nějaké pomatené výkřiky. Příspěvky se zdály dobře strukturované, měly myšlenku. Všichni dodržovali štábní kulturu, každý počkal na svůj příspěvek, nikdo nikoho nepřekřikoval, všichni v naprosté tichosti vnímali momentálního mluvčího. Námitky posluchači vznášeli klidně a konstruktivně. Zkrátka se jednalo o civilizovanou diskusi. Po přestávce sice morálka posluchačů drobně upadla, nicméně moderátorka Tatjana Lazorčáková dokázala udržet pořádek. Oproti minulému ročníku se výrazně zvýšila

aktivní účast studentů v diskuzích. Zatímco vloni se jednalo spíše o výměnu názorů mezi etablovanými kritiky, letos dokázali studenti mnohdy poukázat na problémy, nebo i kladné stránky probíraných inscenací, kterých si často kritici ani nevšimli. Zároveň dokázali dobře argumentovat a obhajovat své názory tváří v tvář svým výrazně zkušenějším kolegům. Někteří z přítomných pánů se do diskuze dokonce ani nezapojili.

Rozborové semináře na OST–RA–VARu jsou lepší a lepší. Alespoň pokud se bavíme o dosud nastavené formě. Osobně bych ale více uvítal diskuzi, které se zúčastní herci i režiséři atd. Pro všechny zúčastněné by to byl přinejmenším dobrý trénink. Je přece jen těžší říct někomu kritický názor přímo do očí, stejně jako je těžší ho tímto způsobem přijmout. Nevím, jak by to bylo proveditelné, ale beru to jako inspiraci do budoucna.

Jakub Štrom

„Díky, že jste mi připomněl hajzl.“

„Dekadence je vždycky přitažlivá.“

„Diskokoule globalizovaly témata.“

„Studenti se vypovídali, promluví starci.“

„Čechy jsou ornice realistické absurdity.“

„To je pořád nějaký holocaust a tak dále.“

ŠČÍTÁNÍ REPARACÍ

REDAKCE ZPRAVODAJE

Jakub Štrom	¥¥¥¥
Jana Stárková	¥¥¥¥
Ludvík Píza	¥¥¥
Anna Cvrčková	¥¥¥¥¥
Bára Etlíková	¥¥¥¥
Martina Víchová	¥¥¥¥
Miriam Šedá	¥¥¥¥¥

STUDENTI

Kačka Málková	¥¥¥¥
Barbora Mužná	¥¥¥¥
Jasmína Finkeová	¥¥¥¥
Henrietta Ctiborová	¥¥¥¥

REDAKCE VIDEOZPRAVODAJE

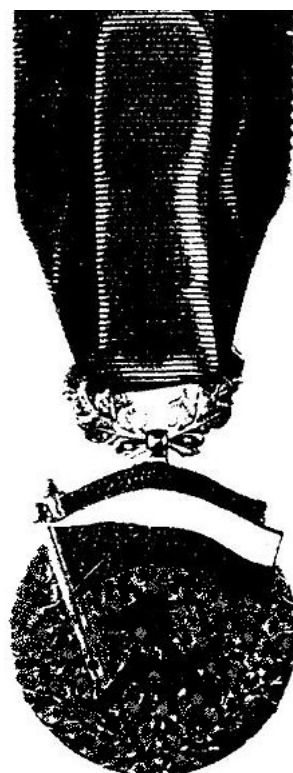
Matěj Novák	¥¥¥¥
Michal Nagy	¥¥¥¥
Jana Šatánková	¥¥¥¥
Dominika Hrbková	¥¥¥¥

GUEST STAR

Milo Juráni	¥¥¥¥
-------------	------

KRITICI, PEDAGOGOVÉ

Vladimír Just	¥¥¥¥
Michal Zahálka	¥¥¥¥¥
Jiří Štefanides	¥¥¥¥
Pavla Bergmannová	¥¥¥¥
Tatjana Lazorčáková	¥¥¥¥
Ladislav Vrchovský	¥¥¥¥

PROGRAM

DOPIS Z FRONTY

Neděle 29. 11. 2015

Den pátý: Zvedaje perutě k domovu

10:00–12:00 2. rozborový seminář

Divadelní klub Divadla Jiřího Myrona

ODJEZDY VLAKŮ

směr Praha

Ostrava hl. n. 12:12, 12:40 (12:35 Stodolní),
13:14, 13:35, 14:12

směr Brno

Ostrava hl. n. 12:44, 13:44, 14:44, 15:44, 16:44

směr Olomouc

Ostrava hl. n. 12:12, 12:40 (12:35 Stodolní),
13:14, 13:35, 13:57

směr Opava

Ostrava hl. n. 12:30, 13:35, 13:57 (13:47
Stodolní), 14:30, 15:30

Našel jsem radost z vědomí, že chci bojovat.

Witold Pilecki

VÁLEČNÉ OKÉNKO MIRIAM ŠEDÉ

Zaslechnuto po nedávné premiéře v nejmenovaném divadle. 1: „Petra byla úplně skvělá, prostě neskutečně kosmická...“ 2: „Petra v tom nehrála...“

Miriam Šedá

OSTRAVA!!!

Velitel: Martin Major Macháček

Armáda: Barbora Etlíková, Miriam Šedá, Jakub Štrom, Anna Cvrčková, Jana Stárková, Ludvík Píza

Rozvědka, grafika a sazba: Martina Víchová

Festival pořádá činohra Národního divadla moravskoslezského ve spolupráci s Komorní scénou Aréna a Divadelní společností Petra Bezruče. Festival je realizován za finanční podpory statutárního města Ostrava a Ministerstva kultury České republiky.